

Llei 87/2010, del 18 de novembre, qualificada de modificació de diferents textos en l'àmbit penal en relació a l'assistència lletrada

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
-

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 18 de novembre del 2010 ha aprovat la següent:

Llei 87/2010, del 18 de novembre, qualificada de modificació de diferents textos en l'àmbit penal en relació a l'assistència lletrada

Exposició de motius

L'article 10.1 de la Constitució garanteix el dret a un procés degut i a un judici just i equitable.

D'igual manera, l'article 3.4 de la Constitució estableix que els tractats i acords institucionals s'integren en l'ordenament jurídic a partir de la seva publicació i no poden ser modificats o denegats per les lleis.

És en aquest marc constitucional que Andorra va signar i ratificar el Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals del Consell d'Europa, que, en conseqüència, forma part de l'ordenament jurídic andorrà, tot i que, com té declarat el Tribunal Constitucional en la seva sentència del 25 de maig del 2007, el Conveni "...no és una norma constitucional".

En els darrers dos anys, el Tribunal Europeu dels Drets Humans s'ha pronunciat reiteradament -en les resolucions del 27 de novembre del 2008, 13 d'octubre del 2009, 19 de novembre del 2009 i 8 de desembre del 2009, entre altres- en el sentit de considerar que la condemna d'un processat sobre la base de confessions obtingudes per la Policia en absència d'un advocat comporta una violació del paràgraf 3 de l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

El mateix Tribunal europeu ha jutjat (sentència *Dayanan c/Turquia* del 13 d'octubre del 2009) que el fet que un detingut no pugui tenir assistència lletrada des de l'inici de la detenció comporta una violació del dret a un judici just i equitable.

El Tribunal europeu ha afirmat que "l'equitat del procediment requereix que l'acusat pugui obtenir tota l'àmplia gamma d'intervencions que són consubstancials als consells..." dels advocats des del primer minut de l'interrogatori policial.

Ahora, el Tribunal europeu va remarcar, el 8 de desembre del 2009, que la renúncia del dret de rebre l'assistència lletrada ha de ser formulada de manera inequívoca en la mesura que la impossibilitat de rebre l'assistència d'un advocat des de l'inici de l'interrogatori policial comporta un dany irremediabile als drets de la defensa.

El Tribunal Constitucional, en la seva sentència del 7 de setembre del 2010 (causa 2010-1, 2, 3 i 4-PI), ha jutjat unes accions incidentals d'inconstitucionalitat interposades pel Tribunal de Corts el 31 de març del 2010 que plantejaven la qüestió de si els articles 24 i 25.1 del Codi de procediment penal, que restringien l'assistència lletrada a partir de les primeres vint-i-quatre hores de la detenció, eren conformes a la Constitució i al Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

La decisió del Tribunal Constitucional ha estat declarar contraris a la Constitució -i, per tant, nuls- els incisos de l'apartat d) de l'article 24 i de l'article 25.1 del Codi de procediment penal que estableixen un període de 24 hores durant el qual el detingut podia ser interrogat sense assistència lletrada.

D'acord amb l'article 58.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional la sentència del 7 de setembre del 2010 ha tingut efectes des de la data de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

En conseqüència, la Policia, en col·laboració amb el Col·legi d'Advocats i la Fiscalia, ja ha establert els procediments escaients per fer possible des del primer dia d'aplicació de la sentència, l'accés dels detinguts a l'assistència lletrada des del primer moment de l'interrogatori policial.

La present Llei s'orienta, així, a modificar el redactat de les disposicions del Codi de procediment penal declarades nul·les pel Tribunal Constitucional i a permetre en conseqüència l'accés immediat de la persona detinguda a un advocat, si així ho demana.

Es considera, així, en la línia traçada pel Tribunal europeu dels Drets de l'home, que és primordial per als drets de la defensa que un detingut tingui accés a un lletrat durant la fase inicial dels interrogatoris de la Policia.

Per assegurar el respecte al dret constitucional d'un judici equitable, la discussió de l'afer, l'organització de la defensa, la preparació dels interrogatoris, el suport a l'acusat desvalgut i el control de les condicions de la seva detenció són elements fonamentals de la defensa que l'advocat ha de poder exercir lliurement.

La Llei estableix també, en el seu article 3, la modificació de l'article 425 del Codi penal amb la finalitat de reforçar la confidencialitat de les actuacions policials en curs i evitar que es puguin posar en perill o malmetre investigacions que se segueixin en relació a altres presumptes implicats que encara no hagin estat detinguts.

Aquesta disposició s'adreça, així, a conciliar dos objectius: el respecte dels drets de la defensa i la protecció de l'ordre públic, i la recerca per part del servei de Policia dels que infringeixen la llei, com sigui que l'un i l'altre són part integrant dels principis constitucionals.

L'ordre públic i el respecte de la legalitat s'han de preservar al mateix temps que el respecte al ciutadà i el seu dret a la defensa davant d'una acusació.

D'altra banda, l'absència de l'advocat des del primer interrogatori d'un detingut podia malmetre indirectament i injustament la imatge del servei de Policia en l'opinió pública.

En donar al detingut la possibilitat immediata de defensar els seus drets mitjançant la presència, des de l'inici de l'interrogatori, d'un advocat, la present Llei s'adreça en conseqüència a garantir la seguretat jurídica del procediment penal i a permetre a la Policia d'exercir la seva missió constitucional en millors condicions.

En aquest sentit, la Llei modifica igualment l'article 15 de la Llei qualificada de jurisdicció de menors vigent, per tal de garantir l'assistència d'un advocat amb caràcter immediat al menor i al seu representat legal.

Finalment, la disposició final primera de la Llei encomana al Govern la modificació del Reglament d'Assistència lletrada amb Torn d'Ofici davant de l'Autoritat Judicial i el Servei de Policia de l'1 de març del 2000 per adaptar-lo a les noves disposicions legals.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.